

Participatieplan tijdelijke inrichting/ vergroenen Sixhavengebied-*concept 1*

Aan Werkgroep Tijdelijke Inrichting Sixhavengebied
Van 5.1, 2, b 5.1, 2, e @amsterdam.nl
Kopie aan Projectteam Tijdelijke Inrichting Sixhaven
Datum 26 september 2022

1. De aanleiding

Er zijn plannen geweest om een grotere gebiedsontwikkeling Sixhaven e.o. op te starten. De definitieve inrichting van het gebied hangt sterk af van de komst van metrostation Sixhaven en de voetgangerstunnel tussen Centraal Station en Noord in het kader van Sprong over het IJ. In mei 2021 heeft College van B&W besloten om planvorming van het Sixhaven e.o. stil te leggen, in afwachting tot het ontstaan van helderheid over een metrohalte bij Sixhaven in het kader van Sprong over het IJ. Als in de toekomst wordt besloten een metrostation te realiseren, wordt opnieuw gekeken naar de gewenste definitieve inrichting van het gebied. Tot die tijd is besloten voor de kortere termijn het bestaande budget in te zetten op het vergroenen en het verbeteren van de openbare ruimte van het gebied naast Willemsluizen. College van B&W heeft in het kader van de Omgevingsvisie 2050 voorgesteld om het Sixhavengebied vooralsnog een groene inrichting te geven.

Het gebied rond de Willemsluizen is op dit moment tijdelijk in gebruik met activiteiten voor en door de buurt, onder de naam 'Buurthaven'. Om deze tijdelijke activiteiten mogelijk te maken, is het gebied door de gemeente minimaal ingericht. Nu het gebied langer groen blijft is besloten om dit samen met de buurt vorm te gaan geven. De gemeente heeft een ondersteunende rol in het proces en stelt voor 3 jaar t/m 2024 budget beschikbaar. De nadrukkelijke wens leeft om samen met bewoners en initiatiefnemers in het gebied tot een breed gedragen plan te komen voor de invulling hiervan. Voor deze opdracht wordt daarom met de buurt een plan gemaakt voor de herinrichting, waarin de initiatieven en activiteiten een plek krijgen. Het doel is om het gebied zichtbaar en structureel te verbeteren, zonder toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen onmogelijk te maken. In een volgende fase, wanneer

het gebied een definitieve inrichting krijgt, kan hier verder op gebouwd kan worden.

De opdracht is dus tweeledig:

1. Versterken van het groene karakter van het gebied door realisatie van een verbeterde vergroende inrichting, te realiseren binnen twee jaar voor een periode van circa 5-10 jaar
2. Verbeteren van de leefbaarheid en levendigheid van het gebied door het faciliteren van tijdelijke buurtinitiatieven zoals reeds in gang gezet voor (minimaal) de komende twee jaar.

2. Doel van het Participatieproces

Dit participatieplan beschrijft in eerste instantie het proces om een ontwerp te maken voor het vergroenen van het Sixhavengebied. Het uiteindelijke resultaat van dit traject is een Inrichtingsplan dat kan rekenen op draagvlak in de buurt en dat duurzaam is voor de komende 10 jaar. Dit plan heeft een ruimtelijk karakter en biedt de randvoorwaarden voor opdracht 2, een bijdrage leveren aan leefbaarheid en levendigheid van het gebied. De tijdelijke inrichting van het Sixhavengebied willen we maken voor de buurt maar ook met de buurt. Bewoners en ondernemers gebruiken deze plek immers het vaakst en weten waar opgaven, kansen en mogelijkheden liggen. Gebleken is dat een groep mensen uit de buurt, maar ook daarbuiten, zich heel betrokken voelt bij het gebied. Het betrekken van deze groep bij het opstellen van een tijdelijk ontwerp dient meerdere doelen:

- De kwaliteit van de tijdelijke inrichting van de openbare ruimte kan worden verbeterd door stakeholders te betrekken. Op die manier krijgen we andere inzichten: de gebruikers van het gebied hebben een andere blik dan professionals van de gemeente. Hun blik kan een toegevoegde waarde bieden aan het uiteindelijke ontwerp.
- Ophalen van wensen en voorkeuren om randvoorwaarden voor de openbare ruimte aan te scherpen en eventuele win-win situaties kunnen worden meegenomen;
- Creëren van draagvlak bij de buurt

3. Procesfase

Dit participatieplan heeft betrekking op de ontwerpfase van het project tot en met de vaststelling door het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Noord. Voor het proces van technisch voorbereiding en realisatie wordt een nieuw participatieplan gemaakt.

4. Kaders en randvoorwaarden

Juridisch

Het bestemmingsplan 'Sixhaven' dat is vastgesteld op 12 maart 2014 omvat een gedeelte van de Noord/Zuidlijn, pontplein Buiksloterwegveer en het oostelijk deel van de Buiksloterweg. De jachthaven, de Willem I en Willem III sluis vallen eveneens binnen dit bestemmingsplan;

Organisatorisch

Een klein projectteam dat bestaat uit het projectmanagement, een ontwerper, een projectleider van het ingenieursbureau, de Gebiedsmakelaar en de placemakers van Stipo hebben de opdracht om het Sixhavengebied te vergroenen.

Politiek-bestuurlijk

Dit project is geïnitieerd door de vorige wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid. Bestuurlijke aansturing zal plaatsvinden via het Dagelijks Bestuur van het stadsdeel. De wethouder Stedelijke ontwikkeling en Woningbouw zal worden geïnformeerd.

College van B&W heeft in het kader van de Omgevingsvisie 2050 voorgesteld om het Sixhavengebied vooralsnog een groene inrichting te geven.

Inhoudelijk

Het project betreft het huidige Buurthavengebied. Omdat eind dit jaar ook het werkterrein van de brug over het Noordhollandskanaal beschikbaar komt en nog geen functie heeft, wordt ook dit werkterrein in de planvorming betrokken. Het participatietraject betreft nadrukkelijk de tijdelijke inrichting voor de komende 5 tot 10 jaar.

Dit participatietraject heeft betrekking op het maken van een fysiek plan voor de openbare ruimte in het gebied. Het betreft niet de bewonersinitiatieven.

Financiële kaders en beschikbare capaciteit

Het resterende budget van de grondexploitatie Sixhaven is beschikbaar gesteld voor dit project. Hiervan moeten de proceskosten, de placemaking en de uitvoering betaald worden. Tot op heden zijn er relatief veel proceskosten gemaakt, omdat het proces en overleg met betrokkenen veel tijd kosten.

Randvoorwaarden

In het participatietraject moet rekening gehouden worden met de volgende randvoorwaarden.

- Op het huidige werkterrein voor de fietsbrug ligt een claim van de provincie voor de opslag van de reserve sluisdeuren. Op deze plek is alleen ruimte voor een initiatief dat op een termijn van 2 maanden kan stoppen. Voorlopig is onduidelijk wanneer de provincie deze claim gaat realiseren.
- Het gaat om een tijdelijke inrichting voor 5 tot 10 jaar. Dat betekent dat we terughoudend zijn in het planten van nieuwe bomen, omdat daar weer een kapvergunning voor nodig is als ze vanwege de nieuwe plannen weer weg moeten. Het vergroenen van het gebied kan ook op andere wijze plaatsvinden.
- Uit het voortraject blijkt dat er door de mensen die zich sterk betrokken voelen bij het gebied, heel verschillend wordt gedacht over de toekomstige functie en inrichting van het gebied. Daarnaast is er onderling veel kritiek op elkaar. We streven in dit proces niet naar consensus, maar erkennen de diversiteit aan meningen. Hoe we toch een

realiseerbaar ontwerp kunnen opstellen met voldoende draagvlak in de buurt, is onderdeel van het proces.

- Sixhaven wordt ook genoemd als mogelijke locatie voor het Slavernijmuseum. Mocht hierover nadere besluitvorming plaatsvinden, dan bestaat de kans dat B&W een andere opdracht gaat geven.
- De gemeente Amsterdam hanteert voor de inrichting van de openbare ruimte de Puccini-methode. Ook voor de inrichting van de tijdelijke situatie is het materiaalgebruik volgens deze methode randvoorwaardelijk.
<https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/puccinimethode/puccinimethode/>

5. Doelgroepen, Stakeholders en thema's

Deze groene plek kan een belangrijke functie vervullen voor de direct omliggende buurten. De locatie is zeer goed bereikbaar vanuit Noord, maar ook vanuit het Centrum. Het blijkt dan ook dat niet alleen buurtbewoners mee willen praten over de tijdelijke inrichting, maar ook andere bewoners uit Amsterdam. Groene plekken in de stad zijn schaars, vooral in het Centrum van Amsterdam. Het is dan ook legitiem dat bewoners die buiten Noord wonen en zich betrokken voelen bij het gebied mee kunnen praten over de inrichting van het gebied.

We onderscheiden de volgende stakeholders:

Initiatieven Buurthaven:

- Moestuinschool
- Hondenspeelplaats
- Kindertimmerwerkplaats
- MooibouwbordenSam
- Gallische tafel

Buurten

- Woonbootbewoners
- Buiksloterweg
- IJplein/Vogelbuurt
- Volewijck
- Overhoeks

Organisaties

- Vrienden van het Sixhavenpark
- WVDS (jachthaven)
- Voortuin van Noord

- Platform SIXHAVEN/TOLHUIS-gebied
- VWWS (woonboten Willem-III sluis)
- Stipo- placemaking

Diverse initiatieven

- Er dienen zich nog losse initiatieven aan. Deze worden vertegenwoordigd door Stipo.

Gemeente Amsterdam

- Beheerder van het gebied
- Gebiedsmakelaar

De thema's die spelen bij de inrichting van het gebied zijn:

- Open toegankelijke ruimte, die voor iedereen te gebruiken is;
- Rust, dat wil zeggen geen grote publiekstrekkende functies;
- Ruimte voor nieuwe sociaal-ondernemers zoals de Verbroederij (zonder horeca) of een kleinschalige dag horecavoorziening als een koffiekar ¹;
- Speelplek voor kinderen;
- Meer groen;
- Geen onomkeerbare initiatieven, nadruk op tijdelijkheid;
- Ruimte voor buurtinitiatieven zoals de buurtborrel, verjaardagspartijtjes, spelletje schaak;
- Veiligheid op de voet- en fietspaden, maar ook het voorkomen van slapers.
- Kleinschalige bebouwing keet/klaslokaal
- Opruimen/hekken weg

6. Participatievorm

Niveaus van participatie

De gemeente Amsterdam hanteert 4 niveaus van participatie

1. **Meebepalen:** Amsterdammers beslissen mee over het beleid of het project. Of nemen zelf initiatief. Amsterdammer en/of maatschappelijke partners maken deel uit van een gemeentelijk projectteam of de stuurgroep en hebben beslissingsmacht.
2. **Samenwerken (co-creatie):** Amsterdammers werken mee aan het beleid of project. Amsterdammers staan dicht bij het gemeentelijk apparaat.

¹ De rode teksten zijn controversieel

3. **Meedenken (raadplegen en adviseren):** Amsterdammers geven de gemeente nuttige suggesties.
4. **Informeren:** Amsterdammers hebben behoefte aan informatie. Of de gemeente wil Amsterdammers ergens over informeren. Amsterdammers hebben een meer passieve rol.

In dit traject kiezen we wat betreft materiaalgebruik en groeninrichting voor niveau 3 Meedenken. Bij de keuze voor de functie van het terrein en de terreinindeling is er sprake van niveau 2 Samenwerken.

Doel is voor zoveel mogelijk onderwerpen te streven naar Samenwerking. Ook kan het zijn dat als de betrokkenen geen consensus bereiken de gemeente de knoop doorhakt.

Werkgroep Tijdelijke Inrichting

In de klankbordgroep Sixhavengebied, hadden bewoners uit de verschillende buurten rond de Sixhaven zitting. Op 31 januari 2022 is deze klankbordgroep weer bij elkaar geweest en is door de toenmalige projectmanager de vraag gesteld of deze klankbordgroep ook mee wilde praten over de tijdelijke inrichting voor de komende 5 à 10 jaar. Daar is toen de volgende conclusie geformuleerd:

“Oproep om niet de oude klankbordgroep door te laten gaan, maar opnieuw een oproep te

plaatsen om met nieuwe leden te zoeken die betrokken zijn in het gebied.”

Daarnaast is door de oude klankbordgroep aandacht gevraagd voor:

- De coördinatoren van de initiatieven betrekken bij het participatieproces;
- Aandacht voor representatieve vertegenwoordiging van omliggende buurten;
- Suggestie om in het participatietraject te kiezen voor een werkgroep.

Deze conclusie wordt in dit participatieplan overgenomen. Het streven is een representatieve werkgroep samen te stellen waarbij er maximaal 2 vertegenwoordigers zitting hebben van:

Initiatieven Buurthaven:

- Moestuinschool
- Hondenspeelplaats
- Kindertimmerwerkplaats
- MooibouwboardenSam
- Gallische tafel

Buurten

- Woonbootbewoners
- Buiksloterweg
- IJplein/Vogelbuurt

- Volewijk
- Overhoeks

Organisaties

- Vrienden van het Sixhavenpark
- WVDS (jachthaven)
- Voortuin van Noord
- Platform SIXHAVEN/TOLHUIS-gebied
- VWWS (woonboten Willem-III sluis)
- Stipo- placemaking

Gemeente Amsterdam

- 5.1, 2, e - 5.1, 2, e en 5.1, 2, e
- 5.1, 2, e - 5.1, 2, b
- 5.1, 2, e - 5.1, 2, e
- 5.1, 2, e - 5.1, 2, b e

Gezamenlijk ligt er een verplichting om deze werkgroep zo representatief mogelijk te maken. Als dat nodig is wordt actief gezocht naar een vertegenwoordiger van een buurt of organisatie als deze ontbreekt. De werkgroep streeft naar consensus. Indien dat niet wordt bereikt, worden de verschillende standpunten meegenomen naar de buurtparticipatie en de besluitvorming door het Dagelijks Bestuur. De werkgroep is getalsmatig geen representatieve vertegenwoordiging. In de werkgroep wordt niet gestemd.

De werkgroep Tijdelijke Inrichting Sixhavengebied zal maximaal 3 keer bij elkaar komen om het ontwerp te bespreken. In de laatste bijeenkomst zal de werkgroep een voorlopig schetsontwerp vaststellen.

Buurtparticipatie

Nadat de werkgroep een voorlopig schetsontwerp heeft vastgesteld, zal de buurt geconsulteerd worden over dit plan. Welke werkvorm we daarvoor kiezen willen we graag bespreken in de werkgroep. Vanuit het projectteam wordt gedacht aan de volgende mogelijkheden:

1. Traditionele inspraakavond met presentatie van het plan en de mogelijkheid daarop te reageren;
2. Tentoonstelling waar bewoners kunnen binnenlopen en ter plekke hun opmerkingen kunnen maken en hun voorkeur duidelijk maken;
3. Digitale vormen van participatie.
4. Actief benaderen van mensen met als doel een diverse groep te bereiken.

Natuurlijk is ook een combinatie mogelijk.

5. Mijlpalen en planning

Datum	Actie	Participatievorm
2 juli 2022	Placegame Via een huis-aan-huis brief zijn alle omwonenden uitgenodigd voor een placegame.	Meedenken
augustus	Werven leden voor de werkgroep	
12 september 2022	Start bijeenkomst Werkgroep Tijdelijke inrichting Sixhavengebied <ul style="list-style-type: none"> ● Vaststellen participatieplan ● Vaststellen samenstelling werkgroep ● Bespreken uitgangspunt voor schetsontwerp Tijdelijke Inrichting 	Samenwerken
Half oktober 2022	2^e bijeenkomst Werkgroep Tijdelijke inrichting <ul style="list-style-type: none"> ● Bespreken 1^e concept-versie schetsontwerp Tijdelijke Inrichting 	Meedenken
Half november 2022	Indien nodig 3^e bijeenkomst Werkgroep Tijdelijke inrichting <ul style="list-style-type: none"> ● Vaststellen voorlopig schetsontwerp ● Participatievorm voor Inspraak gehele buurt ● Rol werkgroep in vervolgtraject 	Samenwerken
November/ december 2022	Participatie buurt inzake schetsontwerp	Meedenken
Januari 2023	Vaststellen Schetsontwerp door Dagelijks Bestuur	Informereren
Januari-mei 2023	Technisch voorbereiden uitvoering	Informereren
Juni 2023	Realisatie vergroening Sixhavengebied	Informereren

BIJLAGE 1

Communicatiekanalen

De gemeente kan de volgende communicatiekanalen inzetten:

Website gemeente Amsterdam

<https://www.amsterdam.nl/projecten/sixhaven/>

Dit is het primaire kanaal waar actuele informatie is te vinden over het project. Zoals aankondigingen van bijkomsten en te behalen mijlpalen. Via de website wordt ook een nieuwsbrief verspreid.
Aandachtspunt: actueel houden van de website.

Website Buurthaven

<https://buurthaven.amsterdam/>

Wordt beheerd door Stipo. Vooralsnog zenden van informatie over het project.

Website Voortuin van Noord

<https://voortuinvannoord.wordpress.com/>

Facebookpagina Buurthaven Amsterdam

Wordt beheerd door Stipo. Ongeveer 600 volgers.

Facebookpagina Vrienden van het Sixhavenpark

Geen activiteit.

Facebookpagina Voortuin van Noord

Wordt beheerd door het Platform TOLHUIS/SIXHAVEN-gebied.
Er kunnen berichten op geplaatst worden.

Nieuwsbrieven gemeente

Diverse buurten publiceren nieuwsbrieven.

Volewijk

Hamerkwartier

Mogelijkheid om aan te sluiten als nodig.

Facebook

5.1, 2, e verstuurt ook berichten over Sixhaven e.o.

Netwerk in de buurt

- Coördinator Huis van de Wijk De Meeuw
- Buurthuis van der Pek
-